

מקור המאמר בזהר פרשת חיי שרה דף קלב ע"א-ב
הלכות תפלות מיוסדים על סוד המדרגות העליונים

פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים 137) שְׁמָעָה תְּפִלָּתִי יי וְשׁוּעָתִי
הַאֲזִינָה אֶל דְּמַעְתִּי אֶל תַּחְרָשׁ. מֵאֵי מַעְמָא
שְׁמָעָה וְלֹא שָׁמַע, בְּאַתֵּר חַד כְּתִיב שָׁמַע יי וְחַנְּנִי
וְגו', וּבְאַתֵּר אַחֲרָא שְׁמָעָה. אֶלָּא בְּכָל אַתֵּר לְזַמְנִין
שָׁמַע לְדַכּוּרָא וְלְזַמְנִין שְׁמָעָה לְנוֹקְבָא. שְׁמָעָה כְּמָה
דְּאַתְּ אָמַר, (תהלים 137) שְׁמָעָה יי צְדָק וְגו'. שָׁמַע כְּמָה
דְּאַתְּ אָמַר, (תהלים 137) שָׁמַע יי וְחַנְּנִי. (משלי א) שָׁמַע בְּנִי. (דברים
10) הִסְכַּת וְשָׁמַע.

וְהִכָּא שְׁמָעָה תְּפִלָּתִי יי, בְּגִין דְּהָאֵי (דְּאִיְהוּ) דְּרָגָא
דְּמִקְבְּלָא כָּל צְלוֹתִין דְּעֵלְמָא. וְהָא תַנּוּנִין
דְּעֵבְרָא מְנַיְהוּ עֵטְרָה וְשׁוּי לָהּ בְּרִישָׁא דְּצַדִּיק חַי
עוֹלָמִים דְּכְתִיב, (משלי 1) בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק. וְעַל דָּא
שְׁמָעָה תְּפִלָּתִי יי.

שְׁמָעָה תְּפִלָּתִי יי דָּא צְלוֹתָא דִּי בְּלַחֲשׁ. וְשׁוּעָתִי
הַאֲזִינָה דָּא צְלוֹתָא דְּאָרִים בְּרַ נֶשׁ קָלִיָּה
בְּעַקְתִּיהָ כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר, (שמות 1) וַתַּעַל שׁוּעַתְּם אֶל
הָאֱלֹהִים. וּמָהוּ שׁוּעַתְּם, אֶלָּא דְּבְצְלוֹתֵיהָ אָרִים קָלִיָּה

תְּפִלָּה שְׁבִלְחֲשׁ. וְשׁוּעָתִי הַאֲזִינָה - זו תְּפִלָּה שְׂאָדָם מְרִים קוֹלוֹ בְּצַרְתּוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות 16) וַתַּעַל שׁוּעַתְּם אֶל הָאֱלֹהִים. וּמָה זֶה שׁוּעַתְּם? אֶלָּא שְׁבִתְפִלָּתוֹ מְרִים קוֹלוֹ וְזוֹקֵף עֵינָיו

פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים 137) שְׁמָעָה
תְּפִלָּתִי ה' וְשׁוּעָתִי הַאֲזִינָה
אֶל דְּמַעְתִּי אֶל תַּחְרָשׁ. מָה
הַטַּעַם שְׁמָעָה וְלֹא שָׁמַע?
בְּמָקוֹם אֶחָד כְּתוּב שָׁמַע ה'
וְחַנְּנִי וְגו', וּבְמָקוֹם אַחֵר
שְׁמָעָה. אֶלָּא בְּכָל מָקוֹם
לְפַעֲמִים שָׁמַע לְזַכֵּר,
וְלְפַעֲמִים שְׁמָעָה לְנִקְבָּה.
שְׁמָעָה - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם 137)
שְׁמָעָה ה' צְדָק וְגו'. שָׁמַע -
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם 137) שָׁמַע ה'
וְחַנְּנִי, (משלי א) שָׁמַע בְּנִי,
(דברים 10) הִסְכַּת וְשָׁמַע.

וְכֵאֵן שְׁמָעָה תְּפִלָּתִי ה',
מְשׁוּם שְׁזָה [שְׁהִיא] הַדְּרָגָה
שְׁמִקְבֵּלָת כָּל הַתְּפִלוֹת שֶׁל
הָעוֹלָם. וְהָרִי שְׁנִינּוּ שְׁעוֹשֵׂה
מֵהֶם עֵטְרָה וְשָׁם אוֹתָהּ
בְּרֹאשׁ שֶׁל צַדִּיק חַי
הָעוֹלָמִים, שְׁכַתוֹב (משלי 1)
בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק, וְעַל כֵּן
שְׁמָעָה תְּפִלָּתִי ה'.

שְׁמָעָה תְּפִלָּתִי ה' - זו

לְמַעַלָּה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (ישעיה כב) וְשׁוֹעַ אֶל הָהָר. וְהַתְּפִלָּה הַזֹּאת מְשַׁבֵּרַת שְׁעָרִים וְדוֹפְקַת [ס"א] וְדוֹחֶקֶת] אוֹתָם לְהַכְנִיס אֶת תְּפִלָּתוֹ. אֶל דְּמַעַתִּי אֶל תְּחַרְשׁ - זֹאת נִכְנָסֶת לְפָנַי הַמְּלָךְ וְאֵין שֵׁעַר שְׁעוֹמֵד לְפָנַי, וְלַעֲוֹלָם לֹא חֲזָרוּ דְמַעוֹת רִיקָם.

עוֹד, הִנֵּה כְּתוּב כָּאן שְׁלֹשׁ דְּרָגוֹת: תְּפִלָּה, שְׁוֹעָה, דְּמַעָּה. כְּנֶגֶד אֵלּוּ שְׁלֹשׁ אַחֲרִים: כִּי גַר אָנֹכִי עַמָּךְ, אַחֵר כָּךְ תּוֹשֵׁב, אַחֵר כָּךְ כָּל אֲבוֹתַי, עַקֵּר הָעוֹלָם.

בֹּא רֵאֵה, תְּפִלָּה שֶׁל אָדָם מֵעַמֵּד, מְשׁוּם שְׁשִׁיתִי תְּפִלוֹת הֵן - אַחַת מִיּוֹשֵׁב וְאַחַת מֵעַמֵּד, וְהֵן אַחַת כְּנֶגֶד שְׁשִׁיתִי דְּרָגוֹת - תְּפִלָּה שֶׁל יָד וְתְּפִלָּה שֶׁל רֵאשׁ. כָּלִפִּי יוֹם וְלַיְלָה, וְהַכֵּל אֶחָד. אַף כָּאן תְּפִלָּה מִיּוֹשֵׁב כָּלִפִּי תְּפִלָּה שֶׁל יָד, לְתַקֵּן אוֹתָהּ כְּמוֹ [כְּמִי] שְׁמַתְקִין אֶת הַכֵּלָה וּמְקַשֵּׁט אוֹתָהּ לְהַכְנִיסָהּ לְחֶפֶת, כָּךְ גַּם מְקַשֵּׁטִים אוֹתָהּ בְּסוּד הַמְּרַכְּבָה וּמְחַנּוֹתֶיהָ, יוֹצֵר

וְזָקִיף עֵינָיו לְעֵילָא כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (ישעיה כב) וְשׁוֹעַ אֶל הָהָר. וְצִלוֹתָא דָּא (דף קלב ע"ב) מְתַבַּר תְּרַעִין וְדַפִּיק (ס"א) לוֹן לְאַעְלָא צִלוֹתֶיהָ. אֶל דְּמַעַתִּי אֶל תְּחַרְשׁ דָּא, אֶעִיל קַמִּי מְלַכָּא וְלִית תְּרַעָא דְקָאִים קַמִּיהָ, וְלַעֲוֹלָם לֹא אֶהְדְּרוּ דְמַעִין בְּרִיקְנִיָּא.

תּוֹ הָא כְּתִיב הִכָּא תְּלַת דְּרָגִין, תְּפִלָּה, שְׁוֹעָה, דְּמַעָּה. לְקַבִּיל אֵלִין תְּלַת אַחֲרֵינִין. כִּי גַר אָנֹכִי עַמָּךְ. לְבַתָּר תּוֹשֵׁב. לְבַתָּר כָּל אֲבוֹתַי עַקֵּרָא דְעַלְמָא.

תָּא חַזִּי, צִלוֹתָא דְבַר נֶשׁ מְעוֹמֵד, בְּגִין דְתִירִי צִלוֹתָא נִינְהוּ חַד מִיּוֹשֵׁב וְחַד מְעוֹמֵד, וְאֵינוֹן חַד לְקַבִּיל תִּירִין דְּרָגִין תְּפִלָּה שֶׁל יָד וְתְּפִלָּה שֶׁל רֵאשׁ. לְגַבִּי יוֹם וְלַיְלָה וְכֹלָא חַד. אוֹף הִכָּא תְּפִלָּה מִיּוֹשֵׁב לְגַבִּי תְּפִלָּה שֶׁל יָד, לְאַתְקִין לָהּ כְּמָה (ד"א) כְּמִין] דְאַתְקִין לְכֹלָה וְקָשִׁיט לָהּ לְאַעְלָא לְחוּפָה, הַכִּי נְמִי מְקַשֵּׁטִין לָהּ בְּרוּזָא דְרַתִּיכָאָה וּמְשִׁירִיָּהָ, יוֹצֵר מְשִׁרְתִּים וְאַשְׁרֵר מְשִׁרְתִּין וְהַאוּפְנִים וְחַיּוֹת הַקַּדְשׁ וְכו'.

וְעַל דָּא צִלוֹתָא מִיּוֹשֵׁב, כִּיּוֹן דְעַאֲלַת לְגַבִּי מְלַכָּא עֲלָאָה וְאִיהוּ אֲתִי לְקַבִּלָּא לָהּ, כִּדִּין אֲנִן קִיּוּמִין קַמִּי מְלַכָּא עֲלָאָה, דְהָא כִּדִּין (דְּרָגָא) דְכּוֹרָא אֶתְחַבַּר מְשִׁרְתִּים וְאַשְׁרֵר מְשִׁרְתִּין וְהַאוּפְנִים וְחַיּוֹת הַקַּדְשׁ וְכו'.

וְעַל זֶה תְּפִלָּה מִיּוֹשֵׁב. כִּיּוֹן שְׁנִכְנָסֶת לְמַלְכָּךְ הָעֲלִיּוֹן וְהוּא בָּא לְקַבִּל אוֹתָהּ, אִז אָנוּ עוֹמְדִים לְפָנַי הַמְּלָךְ הָעֲלִיּוֹן, שְׁהָרִי אִז [תְּדַרְגָּה] הַזְכָּר מִתְּחַבַּר עִם הַנְּקִבָה, וּמְשׁוּם כָּךְ לֹא יִפְסִיק בֵּין

בְּנוֹקְבָא, וּבְגִין כֶּךָ לָא יַפְסִיק בֵּין גְּאוּלָּה לְתַפְלָה

(וגאולה ותפלה תרין ברגין אינון, רזא דצדיק וצדק יוס"ף ורח"ל).

וּבְגִין דְּבַר נֶשׁ קָאִים קַמִּי מַלְכָּא עֲלָאָה נְטִיל אַרְבַּע

אַמּוֹת לְצִלוֹתֶיהָ וְאוּקְמוּהָ דְּבִשְׁעוֹרָא (ד"א

בשיעורא) דְּסוֹרְטָא דִּיּוֹצֵר כִּלְא. וְכֹל מַה דְּאֲתִי בְּסוֹרְטָא

דְּדַכּוּרָא בְּעֵי לִיָּה לְאִינִישׁ לְמִיָּקָם בְּקִיּוּמִיהָ וְאַזְדַּקָּה

(ס"א ויזדקף). כְּגִוּוֹנָא דָּא כִּד אִיהוּ כֹרַע, כֹּרַע בְּכַרוּךְ,

וְכִד אִיהוּ זָקוּף, זָקוּף בְּשֵׁם, בְּגִין לְאַחֲזָאָה שְׁבַחָא

דְּדַכּוּרָא עַל נוֹקְבָא.

זֹקָף, זֹקָף בְּשֵׁם, כִּדִּי לְהִרְאוֹת אֶת שְׁבַח הַזִּכָּר עַל הַנִּקְבָּה.

גְּאוּלָּה לְתַפְלָה [וגאולה ותפלה הן

שתי דרגות, הסוד של צדיק וצדק, יוסף

ורח"ל].

וּמִשׁוּם שְׂאָדָם עוֹמֵד לְפָנַי

הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, נוֹטֵל אַרְבַּע

אַמּוֹת לְתַפְלָתוֹ, וְהִקְיִמוּהָ

שְׁבִשְׁעוֹר [ד"א בשעור] הַסֶּרֶט

חָבֵל שֶׁל יוֹצֵר כֹּל. וְכֹל מַה

שָׂבָא בְּצַד הַזִּכָּר, צָרִיף

לְאָדָם לְעַמֵּד בְּקִיּוּמוֹ וּמִזְדַּקָּה

[ס"א ויזדקף]. כְּמוֹ כֵּן כְּשֶׁהוּא

כּוֹרַע, כּוֹרַע בְּכַרוּךְ. וְכִשְׁהוּא

ספר אור הזוהר (עמוד 96)

– פֶּרֶק אַ עֲנָף א' –

מַעֲלַת אַמִּירַת הַזֹּהָר וְהַתְּקוּנִים אֶפְלוּ בְּלִי הַבְּנָה

עַה) לְמוֹד הַזֹּהָר הַקְּדוּשׁ בְּזִמְנֵי הַזֶּה נִצְרַף לָנוּ מְאֹד לְהִגֵּן וּלְהַצִּיל אוֹתָנוּ נֶגֶד כָּל רַע – מִי יִגֵּן עֲלֵינוּ אִם לֹא קְרִיאוֹתֵינוּ בְּחֻמְתָּהּ הַזֹּאת?

לְמוֹד הַזֹּהָר הַקְּדוּשׁ בְּזִמְנֵי הַזֶּה נִצְרַף לָנוּ מְאֹד לְהִגֵּן וּלְהַצִּיל אוֹתָנוּ נֶגֶד כָּל רַע, כִּי גִלּוּי הַחֻמְתָּה זֹאת עֵתָה בְּדוֹרוֹת גְּרוּעוֹת הוּא. כִּדִּי שִׁיְהִיָּה לָנוּ מִגֵּן עֵתָה לְאַחוֹז בְּלִבְבֵי שְׁבִשְׁמִים. כִּי אוֹתָן דּוֹרוֹת קוֹדְמִים הָיוּ אֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂה וַחֲסִידִים וְהַמַּעֲשִׂים טוֹבִים הָיוּ מִצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַמְּקַטְרָגִים. עֵתָה רְחוּקִים אָנוּ מִשְׂרֵשׁ הָעֲלִיּוֹן כְּמוֹ הַשְּׂמֵרִים בְּתוֹךְ הַחֲבִיּוֹת. מִי יִגֵּן עֲלֵינוּ אִם לֹא קְרִיאוֹתֵינוּ בְּחֻמְתָּהּ הַזֹּאת. (הַרְבֵּי יַעֲקֹב צִמַּח בְּהַקְדַּמְתּוֹ לְעֵץ חַיִּים)

עו) מִשְׁנַת ה' ש' לִיצִירָה מִצֹּהָר מִן הַמְּבַחֵר שִׁיתְעַסְקוּ בְּרַבִּים גְּדוֹלִים וְקַטְנִים בְּחֻמְתָּהּ הָאֵמֶת – אַחַר שְׁבִזְכוֹת זֶה עֵתִיד לְבוֹא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ וְלֹא בְּזְכוֹת אַחֵר, אִין רְאוּי לְהַתְּרִשָּׁל.

וּמִצִּיאָתִי כְּתוּב כִּי מַה שֶׁנִּגְזַר לְמַעֲלָה שְׁלֹא יִתְעַסְקוּ בְּחֻמְתָּהּ הָאֵמֶת בְּגִלּוּי הָיָה לְזִמְנֵי קְצוּב עַד תְּשֻׁלִּים שְׁנַת ה' ר"ן, וּמִשָּׁם וְאַיִלָּךְ... וְהַתְּרָה הַגְּזָרָה וְהַרְשׁוֹת נִתְּוֶנָה לְהַתְּעַסֵּק בְּסִפְרֵי הַזֹּהָר. וּמִשְׁנַת ה' ש' לִיצִירָה מִצֹּהָר מִן הַמְּבַחֵר שִׁיתְעַסְקוּ בְּרַבִּים גְּדוֹלִים וְקַטְנִים... וְאַחַר שְׁבִזְכוֹת זֶה עֵתִיד לְבוֹא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ וְלֹא בְּזְכוֹת אַחֵר, אִין רְאוּי לְהַתְּרִשָּׁל. (רַבִּי אַבְרָהָם בֶּן מִרְדְּכַי אֲזוּלָא, אֹר חֻמְתָּהּ, בְּהַקְדַּמָּה)

עז) מִי יִתֵּן וְהָיָה שִׁיתְחִילוּ לְלַמֵּד עִם הַצֵּאֵן קְדָשִׁים כְּשֶׁהֵם עֲדִין בְּקַטְנוּתָם בְּר ט' ו'י' שְׁנִים סִפְרֵי הַזֹּהָר הַקְּדוּשׁ – רַק עַל פִּי חֻמְתָּהּ הַקְּבֵלָה תִּשְׁעֵי יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל תִּשְׁעוֹת עוֹלָמִים

מִי יִתֵּן וְהָיָה שִׁיתְחִילוּ לְלַמֵּד עִם הַצֵּאֵן קְדָשִׁים כְּשֶׁהֵם עֲדִין בְּקַטְנוּתָם בְּר ט' ו'י' שְׁנִים סִפְרֵי הַזֹּהָר הַקְּדוּשׁ כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב הַגְּאוּן הַקְּדוּשׁ הַמְּקַבֵּל הָאֱלֹקִים... וְהָיוּ בְּיָדָיו הַגְּאוּלָּה בְּקְרוּב בְּלִי שׁוּם חֲבִלֵי שֶׁל מִשִׁית. וְכִבֵּר כְּתוּב הַרְבֵּי שֵׁם טוֹב בְּסִפְרֵי הָאֱמוּנוֹת כִּי רַק עַל פִּי חֻמְתָּהּ הַקְּבֵלָה תִּשְׁעֵי יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל תִּשְׁעוֹת עוֹלָמִים, כִּי רַק הוּא חֻמְתָּהּ אֱלֹקִית הַמְּסוּרָה לְחֻמְתֵּי יִשְׂרָאֵל מִימֵי קֶדֶם וְשְׁנִים קְדָמוֹנוּת וְעַל יְדֵהּ יִגְלָה כְּבוֹד אֱלֹקִים וְכְבוֹד תּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה.

(רַבִּי שְׁבִתִּי בֶּן יַעֲקֹב יִצְחָק לִיפְשִׁיץ, סִגְלַת יִשְׂרָאֵל, מַעֲרַכַת ו' אוֹת ה')